

ЗАКЛЮЧИТЕЛНОТО СЪБРАНИЕ НА КРЕДИТОРИТЕ
В ПРОИЗВОДСТВОТО ПО НЕСЪСТОЯТЕЛНОСТ –
СЪСТАВ И ПРАВОМОЩИЯ*Наталия Андреева*THE FINAL MEETING OF CREDITORS
IN THE BANKRUPTCY PROCEEDINGS –
COMPOSITION AND POWERS*Natalia Andreeva*

Abstract: *The final meeting of creditors in the insolvency proceedings has a specific place and role. It is no coincidence that it is called “conclusive”. According to the current legislation, it is convened only once in universal enforcement proceedings. The decisions taken by this assembly are a necessary and obligatory prerequisite for the court decision under Art. 735 CA, which puts an end to bankruptcy. The publication addresses the issues surrounding the composition of the final meeting, as well as the specific powers it has. Considers the problem and proposes possible solutions in case of impossibility to hold a final meeting of creditors.*

Keywords: *final meeting, powers, closing of the insolvency proceedings, unsaleable things, low-value things.*

Задължителна предпоставка за редовно провеждане на заключителното събрание на кредиторите и легитимност на взетите от него решения е редовното му **свикване**. Процедурата изисква то да бъде свикано от съда по несъстоятелността в 14-дневен срок от постъпване на заключителния отчет на синдика. Синдикът е длъжен да изготви заключителния си отчет, в срок от един месец след изчерпване на масата на несъстоятелността, както и доклад за извършените разпределения на сумите, събрани при осребряването и за останалите неплатени вземания. Съставянето на отчета и доклада се обявяват по реда на чл. 634в ТЗ. Всеки кредитор на длъжника, както и самия длъжник имат право да възразят по отчета за осребряването в 7-дневен срок (чл. 664, ал. 2 ТЗ). Това право произтича от текста на закона и изрично им е предоставено, с цел контрол върху дейността на синдика. По постъпилото възражение (възражения) съдът се произнася с определение в 14-дневен срок от постъпването им. Определението не подлежи на обжалване, т.е произнасянето на съда по несъстоятелността е окончателно и не подлежи на съдебен

контрол. Считаю, че това законодателно решение е поредния пример за неоснователно ограничаване правата на кредиторите в производството по несъстоятелност. Липсата на процесуална възможност съдебен акт да бъде проверен по реда на инстанционен контрол за правилност, нищожност и допустимост, поставя кредиторите в позиция на безправност, защото инстанционния контрол е право на субектите дадено и защитено с нормите на закона. В разглеждания случай това не е така. От една страна по закон кредиторите в производството по несъстоятелност имат право да възразят срещу отчета на синдика, а от друга, ако съдът остави възраженията им без разглеждане или без уважение, те не могат да обжалват съдебния акт. Следователно в действащия закон няма правов ред, по който кредиторите да защитят правата си, в случаите в които не са съгласни с отчета на синдика за осребряването на имуществото и съдът остави без уважение или без разглеждане възражението им.

С окончателния си отчет синдикът заявява пред съда и кредиторите, че масата на несъстоятелността е изчерпана или в нея са оста-

нали непродаваеми вещи, за които събранието на кредиторите следва да вземе решение. При депозирано пред съда възражение от кредитор (кредитори) е възможно съдът да отложи окончателното събрание на кредиторите, докато се произнесе по възражението (възраженията).

Текстът на чл. 734, ал. 1 ТЗ, не е указан изрично реда за свикване на заключително събрание на кредиторите, разписан е само срока, в който следва това да се случи, следователно намират приложение разпоредбите на закона при свикване на обикновено събрание на кредиторите. Както и при другите събрания на кредиторите поканата за свикване следва да съдържа фирмата на длъжника, единния идентификационен код, мястото деня и часа на провеждане на събранието, дневния ред, и да бъде публикувана в ТРРЮЛНЦ по партидата на дружеството, за да достигне до заинтересованите лица и да настъпи оповестителното ѝ публично действие.

Провеждането на заключителното събрание на кредиторите като процедура не се различава от провеждането на останалите три вида събрания на кредиторите (първо, обикновено и събрание по приемане на допуснатия оздравителен план)¹.

Събранието се провежда в сградата на окръжния съд, който разглежда делото по несъстоятелност, под председателството на съдията–докладчик по несъстоятелността в деня и часа обявени в поканата. На събранието се води протокол от съдебен секретар. За участие в събранието важат изискванията за упълномощаване по чл. 670, ал.1 ТЗ, а именно пълномощното следва да съдържа изрично волята на упълномощителя. Пълномощното трябва да съдържа начинът, по който пълномощникът следва да гласува по всеки един от въпросите в дневния ред. В случаите, в които на упълномощения се предоставя възможност да взема решения по свое усмотрение, това трябва да е упоменато изрично, ясно и недвусмислено в

съдържанието на пълномощното.² Събранието следва да се проведе по общия ред, предвиден в закона за работата на колективния орган.

Мнозинството при гласуване се отчита по реда на чл. 676, ал. 2 ТЗ, но към този момент част от вземанията следва да са изплатени, т.е. кредиторите с тези вземания не могат да вземат участие в събранието. Десезирането на удовлетворените кредитори от участие в заключителното събрание на кредиторите може да осуети вземането на решения, ако са изплатени суми, покриващи мнозинството от платения размер. При това положение, резонно е, специално за това събрание мнозинството да се изчислява само въз основа на явилите се кредитори или поне от размера на останалите неприети вземания по приложения към доклада на синдика списък с неплатените вземания съгласно чл. 733, т. 2 ТЗ. В подкрепа на подобно разрешение, е аргумента, че правомощията на събранието се свеждат само до изслушване на доклада на синдика, без да има възможност за произнасяне по него от колективния орган. Или ако индивидуалните кредитори са пропуснали възможността да възразят по доклада на синдика същия се счита за одобрен. В този случай, ако в заключителното събрание участват само кредитори с неудовлетворени вземания към момента на провеждане на събранието, може да се наблюдава разместване в състава му. При обикновеното събрание и при събранието по приемане на оздравителен план участват всички кредитори с приети вземания, както и кредиторите, за чиито вземания се водят положителни установителни иски и съдът ги е допуснал до участие в събранието.

Събранието се свиква, за да се вземе решение по въпросите изнесени в отчета на синдика. Част от правомощията на събранието са посочени в чл. 734, ал. 2 ТЗ: 1) изслушва доклада за извършените разпределения на сумите, които са събрани при осребряването и за останалите неплатени вземания; 2) при-

¹ Становището за четири събрания на кредиторите се споделя от: **Попова, В.** Търговска несъстоятелност. София: НЦЮО, 2004, с. 150; **Стефанов, Г.** Търговска несъстоятелност. В. Търново: Абагар, 2014, с. 178; **Стефанов, Ст.** Актуални въпроси в производството по несъстоятелност, София: Труд и право, 2015, с. 157, но съществува и становище, че събранията на кредиторите са само две – първо и обикновено, което се споделя от: **Таджер, В.** Несъстоятелност по търговския закон. София: Труд и право, 1996, с. 99; **Григоров, Г.** Несъстоятелност. София: Сиби, 2017, с.148.

² В този смисъл виж Определение № 605/26.03.2014 г. по ч.т.д. 244/2014 г. на Апелативен съд – Пловдив и Определение от 23.10.2013г. по ч. т. д. № 46/2011 на ОС – Кюстендил.

ема решение относено непродаваемите вещи от масата на несъстоятелността³. Друго правомощие на заключителното събрание се съдържа в чл. 734, ал. 3 ТЗ. Предвидено е заключителното събрание на кредиторите да вземе решение да бъдат предоставени на длъжника вещи на незначителна стойност или вземания, чието събиране би било значително затруднено. Освен задължителните въпроси от дневния ред по инициатива на участниците в събрание то може да се включват и други точки, стига същите да не излизат извън компетентността на събрание по чл. 674, ал. 1 ТЗ⁴. С решението си за непродаваемите вещи кредиторите изразяват окончателната си воля относно непродаваемите активи от масата на несъстоятелността.

Правомощията на заключителното събрание са две извън изслушването на доклада на синдика. Едното правомощие е свързано с разпореждане с непродаваемите вещи от масата на несъстоятелността. Второто правомощие е за разпореждане в полза на длъжника с вещи от масата на несъстоятелността на незначителна стойност или вземания, чието събиране би било значително затруднено. Системното тълкуване на двата текста ал. 2 и ал. 3 на чл. 734 ТЗ, налага извода че във всяка една от двете хипотези събрание се произнася с отделно решение, като двете хипотези не могат да бъдат смесвани. Няма индикация, че между непродаваемите вещи и вещите на незначителна стойност съществува еквивалентност и че двете категории са синоними. Ако беше така, законодателят не би ги разделил в отделни хипотези на правни норми. Заключителното събрание може да вземе решение за възлагане на длъжника на вещи останали в масата, които са на незначителна стойност. Но няма въведен обективен критерий за малозначителност, няма критерий и за вида на вещите движими или недвижими. Ако критерий за незначителност се изведе по аналогия от Закона за счетоводството, и свързаните с него Национални стандарти за финансови отчети на мал-

ки средни предприятия (НСФОМСП), и Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО) това следва да са движими вещи на стойност под 500 лева. Веднага възниква следващият въпрос, как следва да бъде определена тази стойност и към кой момент. С решение на обикновеното събрание на кредиторите са определени метод и условия на оценка на имуществото на длъжника. След това в процеса на осребряване на имуществото, първоначалната оценка е претърпяла промяна при условията на чл. 717 ж ТЗ. След това и при условията на чл. 718 ТЗ цената може да е по-ниска от 80 на сто от първоначалната. Следователно вещь от масата на несъстоятелността, която е била на стойност 3000 лева, при условията на чл. 718 ТЗ може да достигне цена от 300 лева или 30 лева. По този начин длъжникът под предлог, че вещь е на малозначителна стойност може да я придобие след решение на събрание на кредиторите. Хипотезата е възможна и за недвижими имоти. Законът не въвежда ограничения в количеството на вещите, които могат да бъдат възложени и в размера на общата им стойност. Това може да се определи като законодателен пропуск, който дава възможност за злоупотреба с права.

В юрисдикцията на заключителното събрание на кредиторите е, да вземе решение за непродаваемите вещи от масата на несъстоятелността. Законът не е обвързал тези вещи с други характеристики. Няма и точен критерий за непродаваема вещь. Колко пъти трябва да е предлагана на търг, преоценявана, за да бъде определена като непродаваема една вещь? По този начин се постига малко абсурден правен резултат. Основната цел на производството по несъстоятелност е справедливо удовлетворение на кредиторите. Едно от средствата за постигането ѝ е чрез осребряване на имуществото⁵. Една от възможните и често срещани хипотези в практиката е, в края на производството по несъстоятелност, при непродано имущество на длъжника да има неудовлетворени кредитори. В този случай следва да се помисли дали

³ Стефанов, Ст., Топчиева, Р., Митева Д., Николова Б. Актуални въпроси на производството по несъстоятелност. София: Труд и право, 2015, с. 179.

⁴ Вж. Решение № 368/09.02.2005 г. по т.д. 643/2004, ТК, I т.о. на ВКС.

⁵ Другите начини са, чрез оздравително производство или чрез споразумение между длъжника и кредиторите му по чл. 740 ТЗ.

не е по уместно събранието на кредиторите да възложи тези непродаваеми вещи от масата на несъстоятелността на неудовлетворени кредитори, като със стойността на непродаваемите вещи да се намали размера на неудовлетворените вземания на кредиторите.

Въпросът относно съдбата на непродаваемите вещи от масата на несъстоятелността и чия собственост стават те след прекратяване на производството и заличаване на длъжника от търговския регистър е разгледан в т. 10 на ТР № 1 от 03.12.2018 по тълкувателно дело № 1/2017 на ОСТК на ВКС. В мотивите на Върховният касационен съд е посочено, че със заличаването на юридическото лице от търговския регистър, то губи своята правосубектност и от този момент настъпва неговата юридическа смърт. То спира да съществува в правния мир, поради това последиците от заличаването му, се доближават най-много до смъртта на физическото лице, поради което спрямо непродаваемите вещи от масата на несъстоятелността, в случаите, в които липсва решение на събранието на кредиторите, следва да се приложи по аналогия чл. 11 от Закона за наследството. Текстът на последния предвижда, че когато няма лица, които могат да наследяват или когато всички наследници се откажат от наследството, или изгубят правото да го приемат, наследството се получава от държавата, с изключение на движимите вещи, жилищата, ателиетата и гаражите, както и парцелите и имотите, предназначени предимно за жилищно строителство, които стават собственост на общината, на чиято територия се намират. Съдът е намерил подкрепящ аналогията аргумент в чл. 15, ал. 2 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел и § 5, ал. 4 от Преходните и заключителни разпоредби на същия закон и в нормата на чл. 25 от Законът за собствеността и ползването на земеделските земи.

Считам, че това становище на ВКС не следва да бъде споделено. **На първо място** следва да се отбележи, че взето решение от заключителното събрание на кредиторите за разпореждане с непродаваемите вещи е пред-

хождащо за приключване на производството, а не обратното. Законът е предвидил само две общи хипотези за приключване на производството по несъстоятелност в чл. 735, ал. 1: задълженията са изплатени, масата на несъстоятелността е изчерпана и изключението на чл. 632, ал. 4 ТЗ, при което производството по несъстоятелност приключва, когато имущество в масата на несъстоятелността изначално не е достатъчно за заплащане на разноските в производството. Не е предвидена възможност, че при липсващо решение от събранието на кредиторите за възлагане на непродаваемите вещи от масата на несъстоятелността производството може да приключи. На кредиторите, като на най-потърпевши от производството по несъстоятелност е дадено правото да вземат решение за „съдбата“ на непродаваемите вещи и на кой да бъдат възложени. Волята на колективния орган, не би следвало да се замести от решение на съда. Липсата на взето валидно решение от заключителното събрание на кредиторите за разпореждане с тези активи от масата на несъстоятелността е пречка за приключване на производството по несъстоятелност, защото макар и непродаваеми тези вещи са част от масата по несъстоятелността, те продължават да принадлежат към нея, следователно тя не е изчерпана. След като масата на несъстоятелността не е изчерпана, съдът не може да приключи производството с решение, по силата на което юридическото лице търговец да бъде заличено от Търговския регистър. В този случай въпросът за собствеността върху непродаваемите вещи не стои. **На второ място**, следва да се отбележи, че в чл. 77 и чл. 55 ЗС е предвидено, че видовете субективни вещни права и основанията за придобиването и изгубването им, се определят изчерпателно с императивни правни норми, създадени със закон.⁶ Не случайно това е така, защото „вещноправното законодателство у нас се основава на принципа на законоустановеност и изчерпателно изброяване на видовете субективни вещни права, на техните обекти недвижими вещи, както и на способите за придобиване и

⁶ Орсов, Зл. За придобиване на вещни права по аналогия. *Търговско право*, № 3, 2019, с. 21–27; Петров, Вл., Марков, М. Вещно право помагало. София: Сиби, 2017, с. 163; Боянов, Г. Вещно право. София: Авалон, 2014, с. 307.

изгубване на вещни права и на прехвърлителния акт⁷. В цитираното съчинение, доц. Златимир Орсов е изразил становище, което напълно възприемам и подкрепям, а именно, че съдът извън правомощията си по чл. 130, ал. 2 ЗСВ е създал нов придобивен способ за вещни права извън способите посочени в закона. Тълкувателното решение по т.10 е подписано с особено мнение на трима съдии, които също са счели че придобиването на непродуваемите вещи следва да бъде уредено по законодателен, а не по тълкувателен път.

От изложеното може да направим някой изводи за правомощията на заключителното събрание на кредиторите. Дейността на заключителното събрание, като колективен представителен орган на кредиторите започва с изслушване на доклада на синдика за извършените действия по издирване и осребряване на имуществото на длъжника, разпределения на сумите, които са събрани от продажбата на имуществото, и останалите неплатени вземания. Събранието завършва работата си отново с преценка за съдбата на непродуваемите вещи от масата на несъстоятелността. Използвам „отново“, за да акцентирам на факта, че непродуваемите вещи са предмет на отчета на синдика, с който започва заключителното събрание, те са предмет и на крайното решение на колективния орган на кредиторите. Тук е мястото да отбележим, че отчета на синдика не подлежи на одобрение от заключителното събрание, доколкото отделните действия, които са извършвани от синдика до финалния му отчет са подлежали на съдебен контрол по жалба на кредитор(и) от събранието в момента, в който те са представени пред съда или пред събранието на кредиторите, когато то има такова искане. Не бива да забравяме, че всеки един кредитор има право да поиска отчет за дейността на синдика по всяко време на производството, да обжалва изготвената от синдика частична сметка за разпределение на постъпилите средства. В действията си по оценка и продажба на имуществото от масата на несъстоятелността, синдикът изцяло следва да изпълни взетите решения по тези въпроси от обикновеното събрание на кредиторите. В допълнение текущите месечни отчети на

синдика не подлежат на одобрение от колективния орган на кредиторите (събранието), а само от съда, на който е поверена контролната и надзорна функция в производството. Следователно, ако кредиторите активно са участвали в производството по несъстоятелност, възможностите им за защита от действия на синдика, които не съответстват на взетите решения от събранието на кредиторите, и нарушават техния интерес са в контрола на текущите отчети на синдика и изискването от него на отчетност съгласно чл. 659, ал. 3 ТЗ.

Заключителното събрание на кредиторите може да е редовно свикано, но да не се проведе поради неявяване на кредиторите и липса на кворум. В този случай, като възможно разрешение би било да не се свиква ново събрание, а да се приеме, че възможностите за нова организация на продажбите или за допълване масата на несъстоятелността по нов начин са изчерпани. В случаите, когато има остатъчни активи, тяхната непродуваемост ги изключва от масата на несъстоятелността като имущество, което може да служи за удовлетворяване на кредиторите.

В случаите, в които заключителното събрание е редовно свикано и има нужния кворум, за провеждане кредиторите следва да разгледат въпросите относно непродуваемите вещи, като вземат решение за нов начин на продажба или способ за събирането им като вземания. Кредиторите могат да преценят по целесъобразност, че определени активи могат да бъдат изключени от масата и предоставени на длъжника като вещи с незначителна стойност или вземания, чието събиране значително е затруднено. С това решение на заключителното събрание на кредиторите, предоставените на длъжника вещи са изключват от масата на несъстоятелността и синдика не следва да ги опазва и управлява. Независимо от обсъжданията и предложенията, ако събранието и кредиторите не намери нови възможности за осребряване на останалите в масата вещи, следва да се обяви решението му, че същите са непродуваеми. Но ако събранието прецени, че доклада на синдика не отразява адекватно възможностите за продажба и че не е изпълнил задължението си да издири имущество на

⁷ Орсов, Зл. Цит. съч., с. 21–27.

длъжника, и поради това да реши, че следва да продължат действията по осребряване на наличното имущество, съдът не може да промени волята на събранието. Решението е задължително за всички страни в производството.

Заклучителното събрание на кредиторите е компетентно да вземе решение относно непродаваемите вещи и вещи с незначителна стойност или вземания, чието събиране би било значително затруднено. Като краен резултат събранието на кредиторите следва да формира воля, че задълженията са платени или че маса на несъстоятелността е изчерпана. Заклучителното събрание не притежава правомощия да вземе решение за прекратяване на производството. Последното се прекратява с решение на съда, което се предшества от решение на колективния орган на кредиторите в производството. Въпросът, който стои на този етап от производството е възможно ли е несъстоятелността да приключи, ако не бъде проведено заклучително събрание на кредиторите или ако събранието не вземе решение по въпросите в чл. 734 ТЗ поради липса на кворум. В свое Решение № 382 от 24.06.2005 г., по т.д. № 733/2004 г., ТК, I т.о. на ВКС приема, че съдът по несъстоятелността не може да се произнесе по предпоставките по чл. 735 ТЗ за прекратяване на производството по несъстоятелност, ако заклучителното събрание не е формирало воля за това. Съдът приема провеждането на заклучително събрание по чл. 733 ТЗ като задължителна предпоставка за постановяването на съдебното решение. Основано е това да е така, защото производството по несъстоятелност се открива с решение на съда, но започва с молба на кредитор(и). За да приключи това производство по универсално принудително изпълнение следва отново да има решение на кредиторите. Но поради универсалния характер на производството волеизявлението трябва да е на колективния орган на кредиторите, който е формиран в производството. Може да се търси аналогия между решението на заклучителното събрание на кредиторите като предпоставка за приключване на производството по универсално принудително изпълнение и заявлението на кредитора насочено към съдебния изпълнител по чл. 433, ал. 1, т. 2 ГПК за прекратяване на индивидуалното изпълнително производство.

В случаите, в които не е възможно да се проведе заклучително събрание на кредиторите се възпрепятства приключването на производството, което от своя страна трупва допълнителни разходи. За постигане на процесуална икономия и за да бъдат спестени разходи, считам че следва да се прецизират хипотезите при които заклучителното събрание на кредиторите не е проведено : 1) неявяване на кредиторите или 2) събранието не е формирало воля поради липса на мнозинство оглед общото правилото на чл. 676 ТЗ.

В първата хипотеза при неявяване на кредиторите при редовно свикано заклучително събрание, следва да се приеме че кредиторите, чрез конклюдентни действия (неприсъствие на събранието) са дезинтересирани от производството и нямат правен интерес от продължаването му. В този случай, направеното по-горе уточнение, че производството по несъстоятелност не може да приключи следва да не се прилага и законът да даде възможност на съда като контролен орган в производството да се произнесе с решение по приключване на производството, след като свика повторно събрание на кредиторите и на него също не са се явят кредитори. Кредиторите, чрез своето неявяване в заклучителното събрание манифестират своята дезаинтересованост от продължаване на производството. В този случай (при отсъствие на колективния орган на кредиторите) е без значение дали вземанията са напълно удовлетворени или има неудовлетворени такива и каква е съдбата на непродаваемите вещи. Хипотезата за наличието на неудовлетворени вземания или непродаваеми вещи, разходите за чието съхранение надхвърлят стойността им в края на производството по несъстоятелност, е сходна на хипотезата на чл. 632, ал. 5 ТЗ, при която съдът може да прекрати производството по своя преценка, без да се изисква решение на събранието на кредиторите. Нормата на чл. 632, ал. 5 ТЗ се отнася към случаите, в които няма имущество на длъжника достатъчно за издръжка на производството или кредиторите не са предплатили разноски в най-ранния етап на производството по несъстоятелност. Но според мен следва да се търси разрешение в тази посока и в случаите, в които масата на несъстоятелността е изчерпана или останалите в нея вещи и вземания са непродаваеми или трудно

събираеми и събранието на кредиторите се е десезирало като орган в производството.

Във втората хипотеза, в която събранието е редовно свикано, но не е формирало воля при вземане на решение поради липса на обикновено мнозинство, следва да се търси разрешение в посока, като при провеждане на събрания на други колективни органи. При липса на мнозинство от кредиторите с приети вземания и допуснатите до гласуване, събранието да не се отлага за друг ден, а с един час и да се счита редовно проведено без значение от представените вземания. Решенията да се вземат с обикновено мнозинство от присъстващите кредитори.

Липсата на правомощия на съда в хипотезата на чл. 735 ТЗ да прекрати производството и в случаи, в които не може да се проведе заключително събрание на кредиторите поради тяхното неявяване или липса на кворум, води до неоснователно удължаване на производството и трупането на разноски за пазене на вещи, които са непродаваеми. Поради това, с оглед ефективност, бързина и икономия и отсъствие на кредиторите на длъжника, представени от събранието, следва да се преценява продължаването на производството от съда. Считаю, че **de lege ferenda**, трябва да се приеме промяна в закона, като се даде възможност на съда при наличието на една от двете хипотези: 1) неявяване на кредиторите или 2) събранието не е формирало воля поради липса на мнозинство оглед общото правилото на чл. 676 ТЗ, като се даде възможност на съда при наличието на първата хипотеза да свика повторно събрание на кредиторите и при неявяване отново, да постанови решение за прекратяване на производството, като в решението посочи какво се случва с останалите в масата непродаваеми вещи и несъбираеми вземания. При втората хипотеза да се даде възможност на съда за повторно свикване на събранието, като в поканата изрично бъде посочено че при липса на кворум за първоначално обявения час събранието се отлага с един час, същото се счита редовно проведено, като решенията се взимат с обикновено мнозинство на представените кредитори.

В обобщение заключителното събрание на кредиторите се свиква във финалната фаза на производството по несъстоятелност. Правомощията му се отнасят до това да изслуша до-

клада на синдика по чл. 733, т. 2 ТЗ и да вземе решение за непродадените вещи от масата. Без решение на събранието не може да приключи производството по несъстоятелност, съгласно действащата нормативна уредба. Това е съвсем резонно, от гледна точка на законодателното разрешение, че производството започва по искане на кредитор, събранието на кредиторите определят развитието на производството и начина на осребряване на имуществото, и с тяхно решение следва да приключи производството. Но в случаите, в които не може да се проведе заключително събрание, поради неявяване на кредиторите, техните правомощия за взимане на решение по въпросите в чл. 734 ТЗ, следва да се възложат на съда. Допускане на такава правна възможност би действала „дисциплиниращо“ на кредиторите, ако същите продължават да имат интерес към производството. При явно дезаинтересиране и неявяване в заключителното събрание, възможността с решението на съда да приключи производството, само би спестило разходи и ненужна висящност на делото с години в съда и съществуването в търговския регистър на търговец, който е лишен от правомощия и не разполага с имущество. Подобно правно разрешение намира подкрепа в същността на производството по несъстоятелност. То е определено като бързо производство и цели справедливо удовлетворение на кредиторите и защита интересите на длъжника и работниците му.

БИБЛИОГРАФИЯ

- Боянов, Г.** Вещно право. София: Авалон, 2014. // **Boyanov, G.** Veshno pravo. Sofia: Avalon, 2014.
- Григоров, Г.** Несъстоятелност. София: Сиби, 2017. // **Grigorov, G.** Nesastoyatelnost. Sofia: Sibi, 2017.
- Петров, Вл., Марков, М.** Вещно право помагало. София: Сиби, 2017. // **Petrov, Vl., Markov, M.** Veshno parvo pomagalo. Sofia: Sibi, 2017.
- Попова, В. Ефремова, К. Лалева, П. Божилов, Св.** Търговска несъстоятелност. София: НЦЮО, 2004. // **Popova, V. Efremova, K. Laleva, P. Bojnikov, Sv.** Targovska nesastoyatelnost. Sofia: NCUO, 2004.
- Стефанов, Г.** Търговска несъстоятелност. В. Търново: Абагар, 2014. // **Stefanov, G.** Targovska nesastoyatelnost. V. Tarnovo: Abagar, 2014.
- Стефанов, Ст., Топчиева, Р., Митева Д., Николова Б.** Актуални въпроси в производството

по несъстоятелност. София: Труд и право, 2015. // **Stefanov, St., Topchieva, R., Miteva, D., Nikolova, B.** Actualni varposi v proizvodstvo po nesastoyatelnost. Sofia: Trud i parvo, 2015.

Таджер, В. Несъстоятелност по търговския закон. София: Труд и право, 1996. // **Tadjer, V.**

Nesastoyatelnost po targovskya zakon. Sofia: Trud i parvo, 1996.

Орсов, Зл. За придобиване на вещни права по аналогия. *Търговско право*, № 3, 2019. // **Orsov, Zl.** Za pridobivane na veshni prava po analogy. *Targovsko parvo*, № 3, 2019.